

ความสามารถของเด็กวัยก่อนเข้าโรงเรียนในการประเมินความเข้าใจในความถูกต้อง
ของความรู้ที่ได้จากการรับรู้ด้วยการมองเห็น การอนุมาน
และการเดาของผู้อื่น

นางสาว ปรีดาภรณ์ ทิวากรกฎ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2544

ISBN 974-03-1647-6

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 20198656

- 1332 510

PRESCHOOL CHILDREN'S ABILITY TO EVALUATE THE CERTAINTY OF KNOWLEDGE
THROUGH VISUAL PERCEPTION, INFERENCE,
AND GUESSING OF OTHERS

Miss Preedaporn Thivakorakot

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Developmental Psychology

Faculty of Psychology
Chulalongkorn University

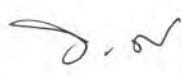
Academic Year 2001

ISBN 974-03-1647-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์   ความสามารถของเด็กวัยก่อนเข้าโรงเรียนในการประเมินความเข้าใจใน
ความถูกต้องของความรู้ที่ได้จากการรับรู้ด้วยการมองเห็น การอนุมาน
และการเดาของผู้อื่น
โดย   นางสาว ปรีดาภรณ์ ทิวากรกฎ
สาขาวิชา   จิตวิทยาพัฒนาการ
อาจารย์ที่ปรึกษา   รองศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญพิไล ฤทธาคณานนท์

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีคณะจิตวิทยา
(รองศาสตราจารย์ ดร. พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรรณระพี สุทธิวรรณ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญพิไล ฤทธาคณานนท์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต)

ปริศนากรรม ทิวากรกฎ : ความสามารถของเด็กวัยก่อนเข้าโรงเรียนในการประเมินความแน่ใจ
 ในความถูกต้องของความรู้ที่ได้จากการรับรู้ด้วยการมองเห็น การอนุมาน และการเดาของ
 ผู้อื่น. (PRESCHOOL CHILDREN'S ABILITY TO EVALUATE THE CERTAINTY OF
 KNOWLEDGE THROUGH VISUAL PERCEPTION, INFERENCE, AND GUESSING
 OF OTHERS) อ. ที่ปรึกษา : รศ. ดร. เพ็ญพิไล ฤทธาคุณานนท์, 90 หน้า.
 ISBN 974-03-1647-6.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการประเมินความแน่ใจในความถูกต้อง
 ของความรู้ที่ได้จากการรับรู้ด้วยการมองเห็น การอนุมาน และการเดาของผู้อื่นในเด็กอายุ 4-6 ปี
 โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 3 ปี 7 เดือน – 6 ปี 6 เดือน จำนวน 120 คน ให้เด็ก
 ประเมินความถูกต้องของความรู้ที่ได้จากการมองเห็น การอนุมาน และการเดาของผู้อื่น แหล่งความรู้
 ละ 2 งาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-way
 ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

1. เด็กวัยก่อนเข้าโรงเรียนมีความสามารถในการประเมินความแน่ใจในความถูกต้องของความรู้ของ
 ผู้อื่นที่ได้จากการเดาว่ามีความถูกต้องแน่นอนน้อยกว่าความรู้ที่ได้จากการมองเห็น และการ
 อนุมาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความสามารถนี้มีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นตาม
 ระดับอายุที่เพิ่มขึ้น
2. เด็กวัยก่อนเข้าโรงเรียนมีความสามารถในการประเมินความแน่ใจในความถูกต้องของความรู้ของ
 ผู้อื่น ที่ได้จากการมองเห็นและการอนุมาน ไม่แตกต่างกัน

หลักสูตร.....จิตวิทยาพัฒนาการ.....
 สาขาวิชา.....จิตวิทยาพัฒนาการ.....
 ปีการศึกษา.....2544.....

ลายมือนิสิต.....
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4278115838 :MAJOR DEVELOPMENTAL PSYCHOLOGY

KEY WORD: VISUAL PERCEPTION/ INFERENCE/ GUESSING

PREEDAPORN THIVAKORAKOT : PRESCHOOL CHILDREN’S ABILITY TO EVALUATE THE CERTAINTY OF KNOWLEDGE THROUGH VISUAL PERCEPTION, INFERENCE, AND GUESSING OF OTHERS. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. PENPILAI RITHAKANANONE, Ph. D. 90 pp. ISBN 974-03-1647-6.

The purpose of this thesis was to study 4-6-year-old children’s ability to evaluate the certainty of knowledge through visual perception, inference, and guessing of others. The subjects consisted of 120 kindergarten children (age range = 3 years 7 months to 6 years 6 months). The children were asked to evaluate the certainty of knowledge by performing 2 tasks for each source of knowledge. The Two-way ANOVA was used for statistical analysis.

The results are as follows:

1. Preschool children were able to evaluate knowledge gained by guessing as being less certain than knowledge gained by looking and inference at a significant level of .05 and this ability increased with age.
2. There was no significant difference in preschool children’s ability to evaluate the certainty of knowledge gained by looking and inference.

Program.....Developmental Psychology..... Student’s signature. *Preedaporn Thivakorakot*
 Field of study.....Developmental Psychology..... Advisor’s signature..... *Penpilai Rithakananone*
 Academic year.....2001..... Co-advisor’s signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีจากความช่วยเหลือ และความกรุณาเป็นอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญพิไล ฤทธาคณานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำ กำลังใจ และข้อคิดเห็นต่างๆอันเป็นประโยชน์ ตลอดจนช่วยเหลือแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเมตตาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์คณะจิตวิทยาทุกท่าน ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร. พรรณทิพย์ ศิริวรรณนุสย์ รองศาสตราจารย์รังค์ ทับสายทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิรมล ชยุดสาห์กิจ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชูพงศ์ ปัญงะวัต ที่ได้ให้ความรู้ ความเมตตาและความช่วยเหลือต่างๆแก่ศิษย์เสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรรณระพี สุทธิวรรณ และรองศาสตราจารย์ ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร ที่ได้เสียสละเวลาในการช่วยตรวจเครื่องมือในการวิจัยและให้คำแนะนำ ตลอดจนความรู้และข้อคิดเห็นต่างๆ ที่ช่วยให้ศิษย์มีข้อคิดและประสบการณ์มากมายทั้งในและนอกห้องเรียนที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในภายหน้า ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต ที่ได้กรุณาให้ความรู้และข้อคิดเห็นต่างๆอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ณรงค์ฤทธิ์ อัสวเรืองพิภพ ที่ได้ให้ความรู้ คำแนะนำเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลทางสถิติในการวิจัยครั้งนี้ด้วยดีเสมอมา

ขอขอบคุณ อาจารย์สมหญิง เสริมสุขสกุลชัย ครูใหญ่โรงเรียนอนุบาลมณีรัตน์ที่เสียสละเวลาในการตรวจเครื่องมือในการวิจัยพร้อมกับให้ข้อคิดเห็นต่างๆอันเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัย

ขอขอบคุณผู้อำนวยการ คณาจารย์ และน้องๆที่น่ารักทุกคนจาก โรงเรียนอนุบาลมณีรัตน์ โรงเรียนอนุบาลก๊กไก่อ โรงเรียนเปรมฤดีศึกษา โรงเรียนอนุบาลพงษ์ภูวณล โรงเรียนवासูเทวี ที่ให้ความร่วมมือและกรุณาให้ผู้วิจัยได้เข้าไปทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณเพื่อนๆทุกคนโดยเฉพาะ คุณมณฑิณี บุญสมจิตร คุณบุญยง กองรอด คุณบารมี ชัยสร คุณปณตพร พงษ์อนันตโยธิน คุณตฤติลา จำปาวัลย์ คุณนฤกร ยิ้มยิ้ม คุณจุฑามาศ คงอภิรักษ์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและคอยเป็นกำลังใจให้แก่ผู้วิจัยทุกครั้งในเวลาที่ผู้วิจัยท้อแท้ และพบกับปัญหาอุปสรรคต่าง

ท้ายที่สุดนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อชอ คุณแม่ชูศรี และคุณแม่สุกัญญา ทิวากรกฎ ที่ผู้วิจัยเคารพรักมากที่สุดและซาบซึ้งในความรัก ความห่วงใยของท่านเสมอมา ที่คอยให้ความช่วยเหลือในทุกๆด้าน และเป็นกำลังใจที่ดีที่สุดแก่ผู้วิจัยและทำให้ผู้วิจัยได้มีวันนี้ ขอขอบคุณพี่น้องทุกคน ซ้อป๋ม บอส นูม บีม โบนัส ที่คอยให้กำลังใจมาโดยตลอด

ปรีดาภรณ์ ทิวากรกฎ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฅ
บทที่	
1. บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	4
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	27
สมมติฐานของการวิจัย.....	27
คำจำกัดความของการวิจัย.....	28
ขอบเขตของการวิจัย.....	29
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	30
2. วิธีดำเนินการวิจัย	
กลุ่มตัวอย่าง.....	31
การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	31
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	32
วิธีดำเนินการวิจัย.....	33
คุณภาพของเครื่องมือ.....	41
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	42
เกณฑ์การให้คะแนน.....	42
การจัดประเภทของคะแนน.....	43
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
การนำเสนอข้อมูล.....	44
3. ผลการวิจัย.....	45

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4. การอภิปรายผลการวิจัย.....	53
5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	58
รายการอ้างอิง.....	61
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก.	66
ภาคผนวก ข.	82
ภาคผนวก ค.	83
ภาคผนวก ง.	88
ภาคผนวก จ.	89
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	90

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1. แสดงค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ของคะแนนความแน่ใจในความถูกต้องของเด็กในรูปถ่ายที่คุ้นเคย รูปถ่ายที่ไม่คุ้นเคย ซึ่งอยู่ในขั้นเตรียมตัวก่อนการทดสอบ(warm up)	46
2. แสดงค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ของคะแนนความแน่ใจในความถูกต้องจากงานการอนุมานของตนเอง ในเด็กอายุ 4-6 ปี ซึ่งอยู่ในขั้นเตรียมตัวก่อนการทดสอบ (warm up).....	47
3. แสดงค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ของคะแนนความแน่ใจในความถูกต้องของความรู้ของผู้อื่น ในแต่ละประเภท ของงานคือ งานการมองเห็น งานการอนุมาน และงานการเดา แยกตามระดับอายุ.....	48
4. แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-way ANOVA) ของระดับอายุทั้ง 3 ระดับอายุคือ อายุ 4 5 และ 6 ปี และประเภทของ งาน 3 งานคือ งานการมองเห็น งานการอนุมาน และงานการเดาของผู้อื่น ที่มีผลต่อคะแนนความแน่ใจในความถูกต้องของความรู้.....	49
5. แสดงผลการวิเคราะห์หาความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Tukey ของระดับอายุทั้ง 3 อายุคือ อายุ 4 5 และ 6 ปีที่มีผลต่อการให้คะแนน ความแน่ใจในความถูกต้องของความรู้.....	51
6. แสดงผลการวิเคราะห์หาความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Tukey ของประเภทงานทั้ง 3 ประเภทคือ งานการมองเห็น งานการอนุมาน และงาน การเดาของผู้อื่นที่มีผลต่อการให้คะแนนความแน่ใจในความถูกต้อง ของความรู้ของเด็กอายุ 4-6 ปี.....	52
7. แสดงเหตุผลที่เด็กให้ในการประเมินความแน่ใจในความถูกต้อง ของความรู้ของผู้อื่น ในแต่ละประเภทของงาน.....	88

สารบัญภาพ

ภาพประกอบ

หน้า

1. กราฟแสดงปฏิสัมพันธ์ร่วมของอายุ 3 ระดับและประเภทของงาน 3 ประเภทที่มีผลต่อคะแนนความเข้าใจในความถูกต้องของความรู้.....50